

Міністерство освіти і науки України
«ARTIFEX» Університет в Бухаресті
Державна вища професійна школа в Коніні
Державна вища технологічно-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі
Державний біотехнологічний університет
Європейський гуманітарний університет у Вільнюсі
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
Південночеський університет в Чеських Будейовицях
Полтавський державний аграрний університет
Приватний заклад вищої освіти
«Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»
Турецький Гіресунський університет
Університет Миколаса Ромеріса
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Львівський національний університет природокористування
Кафедра обліку та оподаткування

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ:
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ**

***МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

22-23 березня 2023 р.

Частина 1

ЛВІВ 2023

УДК 330.341.1:005.92

О-17

Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2023 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2023. 462 с.

ISBN 978-617-7915-96-5

Організаційний комітет:

Людмила ГНАТИШИН – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Станіслав ВАСИЛШИН – д.е.н., професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Державний біотехнологічний університет;

Катерина ПИЛИПЕНКО – д.е.н., професор кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького;

Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА – доктор наук, професор, Державна вища професійна школа в Коніні, Польща;

Рафаел ЧЛОЧІ – професор, декан факультету економічного інжинірингу та бізнесу, Технічний університет Молдови;

Оксана ПРОКОПИШИН – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування, відповідальний секретар конференції;

Наталія ЖИДОВСЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Ольга МАЛЕЦЬКА – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Львівський національний університет природокористування;

Наталія ТРУШКІНА – к.е.н., старший дослідник, професор кафедри маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування, ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»;

Любов ДРАНУС – к.е.н, доцент кафедри менеджменту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили;

Наталія КАНЦЕДАЛ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державногій аграрний університет;

Ольга ЛЕГА – к.е.н, доцент кафедри обліку і оподаткування, Полтавський державний аграрний університет;

Ірина ГУМЕНЮК – к.е.н., доцент, в. о. керівника Навчально-наукового інституту економіки, фінансів та діджиталізації, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»;

Марина ПОЛЕГЕНЬКА – к.е.н., доцент кафедри економіки, Дніпровський державний аграрно-економічний університет.

У збірнику представлено матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти». Результати наукового пошуку можуть бути використані для подальших наукових досліджень та формування нових наукових ідей.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

За вигляд, зміст, достовірність та відсутність плагіату у тезах відповідають автори.

ISBN 978-617-7915-96-5

© *Львівський національний університет природокористування, 2023*
Кафедра обліку та оподаткування, 2023

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІНСТИТУЦІЙНОГО ТА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ		
Balawejder M., Zhydovska N.	ECONOMIC ESSENCE OF THE CAPITAL OF ENTERPRISES AND ITS CHARACTERISTICS	12
Berezivskyy Z.	STATE REGULATION OF AGRICULTURAL MACHINERY LEASING IN UKRAINE	14
Perih Y.	STRUCTURAL TRANSFORMATION ON THE WAY TO THE FORMATION EFFECTIVE AGRICULTURAL POTENTIAL	16
Антощенко Д.	ПРОФІЛАКТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ АДМІНІСТРАТИВНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ	18
Балла І., Вольська А.	ДО ПИТАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ВІЙНИ	20
Беженар І.	ЗАСАДИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІМЕЙНИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ, ВРАХОВУЮЧИ УМОВИ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПРІОРИТЕТИ СТАЛОСТІ Й ІНКЛЮЗИВНОСТІ	22
Бержанір А.	ДІЯЛЬНІСТЬ АГРОБІЗНЕСУ ІЗ РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ ГРОМАД	25
Варфалюк В.	ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «БІЗНЕС-ПРОЦЕС»: СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ АСПЕКТ	27
Войничка Л., Верзун А.	СУЧАСНИЙ ЗМІСТ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	29
Гуменюк І.	ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД ЯК ЗАСІБ ЗАЛУЧЕННЯ ДОДАТКОВИХ КОШТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	31
Гуторова О., Моренець Н.	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	33
Дерев'янко Б.	ОКРЕМІ СПІРНІ МОМЕНТИ, ЩО ЗАВАЖАЮТЬ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ АКТИВІВ У ПОРЯДКУ ОДНОРАЗОВОГО (СПЕЦІАЛЬНОГО) ДОБРОВІЛЬНОГО ДЕКЛАРУВАННЯ В УКРАЇНІ	36
Дідур К.	СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	39
Жидовська Н., Кремпа М.	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	42
Іваній О.	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	45
Ілляшенко С., Ілляшенко Н.	ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ	48
Квасній Л., Колос В.	ВПЛИВ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ РОБОТИ ФІРМИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	50
Кириченко Я.	УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	54
Кльован А., Савченко О., Перерва П.	РОЛЬ КРЕАТИВНИХ ІННОВАЦІЙ І SMART-ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	57
Козлова В.	ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ	60

	РІШЕНЬ	
Колодійчук І.	ІНСТИТУЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ	63
Кошкалда І., Федорова А.	ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ І ВИКОРИСТАННЯМ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ	66
Кубецька О.	СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	68
Левковець Н.	ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ШАХРАЙСТВА	71
Марченко О., Сальнікова М.	ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: ПОНЯТТЯ ТА НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ	74
Нагаєв В., Кускова С., Земляна Л.	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ	77
Павловська Т., Канцедал Н.	ІНСТИТУЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ОБЛІКУ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	80
Пасічник Ю.	ІНСТИТУЦІЙНЕ РЕГУЛЮВАННЯ БІЗНЕСУ У СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД	83
Патика Н.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО ТА ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ТА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	85
Печко В.	ГАЛУЗЬ ВИНОГРАДАРСТВА ТА ВИНОРОБСТВА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	89
Плотніченко С., Агєєва І., Федотов Р.	ПРОБЛЕМИ СУМІСНОСТІ: БЮРОКРАТІЯ, КОРУПЦІЯ	91
Пилипенко К., Рунчева Н., Бритвенко А.	ДО ПИТАННЯ ЩОДО ЛІЦЕНЗІЙНИХ УМОВ ПРОВАДЖЕННЯ ТУРОПЕРАТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	94
Постол А., Прокопишин О.	СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В ОРГАНІЗАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ТРЕНДИ	96
Сало І., Попова О.	СТАН ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО РИНКУ УКРАЇНИ	99
Сидоренко С.	ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	101
Таран О., Пасемко Г.	ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	104
Туркот О., Криса С.	ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	106
Хомуляк Т.	АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	108
Чопенко В.	РОЗВ'ЯЗАННЯ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОБЛЕМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	111
Шевчук О.	ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ АКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ	114
РОЗДІЛ 2		
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ АКТИВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ		
Siobanu G.	DECARBONIZATION OF THE ECONOMY IS A PRIORITY OPPORTUNITY FOR THE FUTURE STRATEGIC DEVELOPMENT CYCLE	118

УДК 351

*Плотніченко С.
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування
Агєєва І.
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування
Федотов Р.С.
студент,
Таврійський держаний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя*

ПРОБЛЕМИ СУМІСНОСТІ: БЮРОКРАТІЯ, КОРУПЦІЯ

Більшість проблем української бюрократії очевидні – забагато керівників, високі витрати на утримання менеджменту (порівняно з європейськими країнами), низький професіоналізм бюрократії, надмірні бюрократичні процедури, корумпованість чиновників тощо. Теорія пропонує багато способів подолання її невдачі, але жодна з них не враховує особливостей становлення та розвитку українського бюрократичного апарату. Тому, згідно з теорією американського філософа і політолога Ф. Фукуями, сучасна бюрократія повинна взяти на себе стільки управлінських функцій, скільки вона може виконувати ефективно, а всі інші функції має бути передано громадянському суспільству, а відповідно до горизонтальних з'єднання, від вертикальної потужності має мінімальні перешкоди. В Україні ж ідея втілення цієї теорії в життя навряд чи виникне найближчим часом, оскільки українська бюрократія не виконує суто адміністративних функцій[3].

Нинішня бюрократія, яка керує державою, у реальному економічному житті є центром фіскального розподілу суспільного багатства. Основи інтеграції влади та бізнесу були закладені в Україні на початку 1990-х років не лише в системі державного управління, а й як основа зміцнення кланових та бізнесових відносин. Якщо в радянські часи партійні назви характеризувались злиттям влади і політики, то кланові бізнес-структури були поєднанням влади, бізнесу і політики. Виникнення та становлення сучасної бюрократії після розпаду СРСР відбувалося на основі довільних рішень вищих посадовців, без попередніх досліджень і відкритих дискусій щодо ефективності створення відповідних інституцій. Насправді суспільства, які оплачують роботу бюрократії та обслуговуються нею, відірвані від процесу її становлення і тому не можуть контролювати її діяльність. А якщо точніше, то такий доступ громадяни не отримали, оскільки підхід до формування бюрократії та контролю за її діяльністю так і не змінився[1].

Особливістю становлення української бюрократії є те, що на початку 1990-х років нова політична еліта почала активно співпрацювати з великими бізнес-структурами. Клани почали формуватися навколо впливових лідерів, які контролювали (і досі контролюють) території за підтримки відповідних фінансово-промислових груп. Л. Солонко описав ці процеси як адаптацію квазікорпоративних груп до нових інституцій та адаптацію офіційних

інституцій до їхніх потреб. Фактично відбулася приватизація влади, і бюрократи вже не забезпечували задоволення суспільних інтересів, а стали охоронцями інтересів правлячої родини. З початком приватизації великих підприємств, особливо з 1998 року, бюрократія активно переходила до елітарної моделі приватизації, за якої перші особи передають акції окремим бізнесменам, друзям влади чи їхнім родичам за умови, що вони стануть Фінансова олігархія. Вони мали завдання фінансувати виборчі кампанії владних партій та окремих кандидатів, володіти загальнонаціональними телеканалами, проводити потрібну інформаційну політику, ділитися прибутками з першими особами держави. Так виник один з основних провалів української бюрократії – упередженість та служіння політичному лідеру і великому бізнесу[1].

Революція 2004 року мала стати серйозною соціальною та політичною зміною, але очікування суспільства так і не виправдалися. Багатство та влада основних олігархічних сімей – донецьких, харківських, київських та дніпропетровських – зміцнилися подальшою корупцією суддів. Лідери цих блоків прямо чи опосередковано мають необмежений доступ до економічних ресурсів країни, забезпечуючи зростання свого добробуту, перекидаючи капітали за кордон через океан, що жодним чином не сприяє розвитку та підвищенню конкурентоспроможності української економіки. Втрата довіри до лідерів Помаранчевої революції стала підставою для приходу Януковича до влади, встановлення провладної вертикалі та жорсткої системи розподілу державних посад за партійною олігархальною приналежністю. Революція 2013-2014 рр. мала на меті руйнування цієї системи, однак перший уряд А. Яценюка засвідчив, що правлячий політичний клас і надалі підтримує традиції системи «політика – бюрократія – великий бізнес», не відкриваючи доступу до ключових державних посад тим, хто до цієї системи не належить[1]. Фактично інтереси суспільства так і не стали домінуючими для нової влади, а власні егоїстичні інтереси олігархічних кланів так і лишилися на першому місці. виникає логічне питання: чому система «політика – бюрократія – великий бізнес» виявляється такою стійкою?

Як зазначав професор В. Авер'янов, завдяки приватизації номенклатури в приватні руки були передані не лише прибуткові державні підприємства, а й бюрократичні функції. У перші роки незалежності політичні лідери за підтримки найвищого бюрократичного апарату активно експропріювали державну власність. Насправді початкове накопичення капіталу відбувалося, але не за рахунок інтенсивної праці, а за рахунок перерозподілу суспільного багатства на користь групи людей, які згодом отримали владу та доступ до державних ресурсів. Після процесу розподілу функція бюрократії трансформується в надання благ «своїм» представникам бізнесу[2]. Ця підтримка має різні форми – від лобіювання інтересів великого бізнесу в парламенті до вибіркового відшкодування чи лояльності під час податкових перевірок. Оцінити національні наслідки таких процесів важко, але навіть часткова інформація може дати уявлення про масштаби шкоди, завданої суспільству. Так, серед найвагомійших засобів корупційного надання коштів аналітики та політологи називають такі (у середньому за рік):

➤Пільги з оподаткування, включаючи неправомірно велике повернення пдв, головним чином – нелегальні. Їх можна оцінити у 40-50 млрд грн.

➤Бюджетні гарантії та кредити за окремими урядовими програмами і держзамовленнями - від 50 млрд грн до 80 млрд грн у різні роки.

➤Кредити рефінансування олігархічних банків, які видає НБУ. Щорічно – 40-50 млрд грн, проте у 2014 р. встановлено рекорд: банкам видали 180 млрд грн. У попередні роки близько половини кредитів рефінансування не поверталось. У 2014-2015 р. Порушено ряд кримінальних справ проти банків, які були виведені з ринку, щодо нецільового використання коштів рефінансування[3].

Хабарі державному керівництву як частина службової щедрості. За словами інсайдерів, буде отримано до 50% коштів. Прибутки корупціонерів не обмежуються «відкатами» від олігархів і прямими хабарями від монополій. Вони також беруть гроші за інші «послуги». Саме ці процеси перерозподілу нелегальних потоків капіталу є основою стабільності системи «політика-бюрократія-великий бізнес», а контроль над ними став спільною метою політиків, бюрократів і великого бізнесу. Специфікою сучасної української бюрократії можна вважати особливе психологічне сприйняття влади, що визначається як «жага влади», тобто сама влада сприймається як безмежна. Питання лише в тому, як прийти до влади, де вона вже бачиться всемогутньою, свавіллям – без обмежень і мір. У владних відносинах таке сприйняття влади характерне для обох сторін — керівника і підлеглого[4]. Лідери, які досягли великої влади, вважають свою владу необмеженою і розглядають будь-яку законну опозицію як бунт. Що стосується його, підлеглі добровільно входять у стан безмовної віктимізації, або підкоряючись усім вимогам менеджера, або сповнені ненависті до нього, не шукаючи юридичних заходів проти його тиранії.

Список використаних джерел:

1. Пірен М.І. публічна політична діяльність: навч. посіб. / М.І. Пірен. – к.: над У, 2009. – 288 с.
2. Вороніна Ю, Плотніченко С. Конфлікт як складова сучасного суспільства. економічні, політичні, правові та культурні виміри соціально-відповідального суспільства. 2021:103.
3. Плотніченко, С. (2021). Імплементация в регіонах України з досвіду європейського союзу. економічні, політичні, правові та культурні виміри соціально-відповідального суспільства, 232.
4. Агеєва І. В., Плотніченко С.Р. Самоменеджмент - один із факторів професійного успіху менеджера// Том 24 № 100 (2022): НВ ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: Економічні науки.